ΤΗΣ **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ**

Σπύρος Καχριμάνης

Πρόεδρος του Κέντρου Αγροτικής Επιχειρηματικότητας

«ΤΟ ΠΑΡΤΙ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ»

Σπύρος Καχριμάνης είναι συγγραφέας του βιβλίου «Γόνιμη χώρα - Αγονη Πολιτική», πρόεδρος του Κέντρου Αγροτικής Επιχειρηματικότητας, έχει διατελέσει γενικός γραμματέας της Ενωσης Νέων Αγροτών Ελλάδας, ειδικός σύμβουλος στο υπουργείο Γεωργίας επί ΠΑΣΟΚ στις αρχές του 2000 και διευθύνει τη συνεταιριστική επιχείρηση εσπεριδοειδών και άλλων αγροτικών προϊόντων ΑΚΑΣ ΗΛΙΟΣ στην Αργολίδα, με τζίρο πάνω από 5 εκατομμύρια ευρώ. Πρωτίστως όμως είναι γεωργός -όπως ο πατέρας του, ο παππούς του και οι θείοι του- στο νομό Αργολίδος. Από το 1984, οπότε άρχισε ο ίδιος να ασχολείται με τη γη, είδε πάρα πολλά χρήματα να περνούν από την ελληνική γεωργία και έζησε την αναβάθμιση της υπαίθρου - αλλά και όλη την αντίστροφη πορεία. Η συνάντησή μας έγινε την περασμένη Τρίτη το μεσημέρι, στην Αθήνα, και ενώ τα δελτία ειδήσεων μετέδιδαν ότι οι αγρότες είναι αποφασισμένοι να παραμείνουν στα μπλόκα.

Θα συμμετάσχετε στα μπλόκα του νομού Αργολίδος εφόσον αποφασιστούν; Εχω συμμετάσχει στα μπλόκα -με τις διαφοροποιήσεις μου- όποτε έχουν γίνει, για να μη χαθεί η ομοιογένεια της ομάδας στην οποία ανήκω.

Γιατί ο αγώνας των αγροτών έχει «ραντεβού» στους δρόμους κάθε χειμώνα; Οι κυβερνήσεις καθιέρωσαν αυτό το σύστημα διαπραγμάτευσης με τον αγροτικό κόσμο. Ολα αυτά τα χρόνια, οι αγροτοσυνδικαλιστές έβγαζαν τον κόσμο στους δρόμους δημιουργώντας τεχνητές κρίσεις. Συμφωνούσαν, για παράδειγμα, να φωνάζουν να πάρουν ένα ευρώ για το πετρέλαιο, για να έρθουν μετά οι πολιτικοί να δώσουν 70 λεπτά και να εκτονωθεί η διάθεση για αντίδραση στην ύπαιθρο.

Και... από συνήθεια οι αγρότες επιμένουν να χαράσσεται αγροτική πολιτική στα μπλόκα; Νομίζω ότι τα αιτήματα των αγροτών είναι πιο ώριμα τώρα. Η ειδοποιός διαφορά είναι ότι έχουν φύγει από το παιχνίδι οι παραδοσιακοί αγροτοσυνδικαλιστές -πλην του κ. Μπούτα- και έχει αναδειχθεί το πραγματικό πρόβλημα.

Το οποίο είναι; Οτι η γεωργία έχει διαλυθεί. Δεν υπάρχει καμία στρατηγική. Ομως, η γεωργία είναι μια διαδικασία που θέλει μακροχρόνιο σχεδιασμό. Η ελιά που θα φυτέψεις σήμερα θα αποδώσει σε δέκα χρόνια.

Το γεωργικό πρόβλημα αναδείχθηκε μόλις στέρεψαν οι επιδοτήσεις; Επιδοτήσεις υπάρχουν ακόμα. Αρκεί να διανεμηθούν σωστά. Το μεγαλύτερο μέρος το παίρνει μια μικρή ομάδα ανθρώπων που ίσως αγγίζει το 20% του συνόλου των αγροτών που λαμβάνουν επιδοτήσεις και οι οποίοι τις έχουν εξασφαλίσει με παράνομο τρόπο μέσω του συστήματος που ελέγχει τις επιδοτήσεις. Δηλαδή, μέσω ενός παράνομου γεωπόνου που ήταν μέσα σε ένα σύστημα, μέσω ενός πολιτευτή στο χωριό που μοίραζε επιδοτήσεις...

Εσείς δεν παίρνετε επιδοτήσεις; Παίρνω παρανόμως λιγότερα. Δηλαδή, παίρνω ένα ποσό της τάξεως των 30 ευρώ το στρέμμα, ενώ υπάρχουν στην ίδια περιοχή άλλοι οι οποίοι παίρνουν πάνω από 1.000 ευρώ το στρέμμα. Και θα δείτε ότι αυτά τα πρόσωπα είναι πολιτευτές της Ν.Δ., είναι ο κομματάρχης του ΠΑΣΟΚ...

Ακόμη και σήμερα; Ακόμη και σήμερα. Το πάρτι συνεχίζεται. Είναι ένα αμαρτωλό σύστημα στο οποίο δεν ξέρω για ποιο λόγο δεν θέλει η κυβέρνηση να βάλει μια τάξη.

Και γιατί δεν τα καταγγέλλετε αυτά στη Δικαιοσύνη; Δεν μπορείς να φτάσεις στη Δικαιοσύνη διότι υπάρχει έλλειμμα στοιχείων. Το σύστημα είναι πολύ καλά οργανωμένο και καλύπτεται από το ίδιο το υπουργείο. Σκεφτείτε ότι πολλές φορές ζητάμε τεχνική βοήθεια από το υπουργείο για να τεκμηριώσουμε κάτι και μας δίνουν λάθος απάντηση για να συγκαλύψουν την παρανομία. Αλλά στο χωριό εμείς ξέρουμε τι παίρνει ο καθένας.

Πέρα από τις επιδοτήσεις, δεν επωφελήθηκαν και πολλοί μικροαγρότες από το σύστημα για να ψιλοκλέψουν; Με όρους ηθικής, τους καταλογίζω ευθύνες. Με όρους πολιτικής, δεν μπορώ να καταλογίσω στο κάτω επίπεδο της ιεραρχίας ευθύνες. Γιατί δεν κλέβουν στο καζίνο οι αγρότες;

Τρίτη γενιά αγρότης, βαθύς γνώστης των προβλημάτων που ταλανίζουν έναν από τους πιο νευραλγικούς αλλά και πάσχοντες κλάδους της ελληνικής οικονομίας, μιλάει ανοιχτά για τα «ζιζάνια» που κατατρώνε την πρωτογενή παραγωγή στη χώρα μας.

Το κράτος πρέπει να επέμβει και να δώσει κατεύθυνση να καλλιεργούμε παραπάνω πορτοκάλια, π.χ., το καλοκαίρι, αντί να εισάγουμε. Αλλά πώς να γίνει αυτή η αναδιάρθρωση στην Αργολίδα όταν εγώ δεν έχω νερό, το οποίο είναι καθαρά κρατική υποδομή;

© ΚΑΝΑΡΗΣ ΤΣΙΓΚΑΝΟΣ

Γιατί υπάρχει έλεγχος.

Αν υπήρχε διαφάνεια και στρατηγική, θα μπορούσε η ελληνική γεωργία να βγάλει την Ελλάδα από την οικονομική κρίση; Στην περίπτωση που θα υπήρχε μια τάση αλλαγής και εξορθολογισμού του όλου πράγματος που λέγεται Ελλάδα, τότε όντως η ελληνική γεωργία έχει τεράστιες δυνατότητες. Διότι η κρίση ήρθε την περίοδο που το τρόφιμο είναι στα «πάνω του» και μπορούσαμε να γυρίσουμε όλο το οικονομικό παιχνίδι της χώρας μέσα σε λίγα χρόνια μόνο με την αγροτική παραγωγή. Εάν όμως δεν αλλάξει το ελληνικό κράτος, και ο Χριστός ο ίδιος να γίνει υπουργός Γεωργίας, τα πράγματα δεν θα αλλάξουν.

Δεν υπάρχουν ευκαιρίες για τους αστούς που ονειρεύονται επιστροφή στη γη; Αυτήν τη στιγμή όχι. Σε μια εποχή όπου όλο το παιχνίδι της αγοράς παίζεται από τρεις-τέσσερις αλυσίδες σούπερ μάρκετ, μόνο πολύ μεγάλα σχήματα, δηλαδή επενδύσεις πάνω από 20 με 30 εκατομμύρια ευρώ, έχουν βιωσιμότητα. Χρειάζεται τεράστια επένδυση σε μάρκετινγκ για να τοποθετήσεις το προϊόν σου στο ράφι.

Αρα το μέλλον είναι οι συνεταιρισμοί; Σχήματα που θα δημιουργούν τις προϋποθέσεις του νικητή: όγκο παραγωγής, διαπραγματευτικής δύναμης, εικόνας. Οταν γράφω καμιά φορά ότι ο «Ηλιος» έχει 10.000 στρέμματα, νιώθω «Αμερικανός», και ας έχουμε ο καθένας μας προσωπικά μόνο δέκα στρέμματα. Αλλά οι συνεταιρισμοί πρέπει να είναι σύγχρονοι και αποκομμένοι από κομματικά βαρίδια.

Η ΑΚΑΣ Ηλιος πηγαίνει καλά; Αυτήν τη στιγμή δεν θεωρώ ότι υπάρχει επιχείρηση στην Ελλάδα που να πηγαίνει καλά, όταν το γενικότερο περιβάλλον είναι τόσο δυσμενές. Εχουμε κάνει μια τεράστια προσπάθεια για να είμαστε μια ιδιαίτερα καινοτόμος επιχείρηση σε κάθε επίπεδο, αλλά δεν έχουμε τη δυναμική που θα μπορούσαμε να έχουμε.

Γιατί να έρθουμε στο δικό σας προϊόν, γιατί εισάγουμε λεμόνια και πορτοκάλια στην Ελλάδα, και μάλιστα φθηνότερα; Οπου υπάρχει έλλειμμα στρατηγικής και εποπτείας, καταλήγουμε σε ακραίες καταστάσεις. Εκεί πρέπει να επέμβει το κράτος. Και να δώσει την κατεύθυνση να καλλιεργούμε παραπάνω λεμόνια ή πορτοκάλια το καλοκαίρι, οπότε υπάρχει μεγάλη ζήτηση λόγω τουρισμού. Αλλά πώς να γίνει αυτή η λεγόμενη αναδιάρθρωση στην Αργολίδα όταν εγώ θέλω και δεν έχω νερό, το οποίο είναι καθαρά κρατική υποδομή;

Ο δικός σας συνεταιρισμός είναι αποκομμένος από κομματικά βαρίδια; Δεν το ξέρω. Προσπαθεί. Δεν ισχύει τίποτα σε αυτήν τη χώρα. Πρέπει να καταλάβουμε ότι πρέπει να εγκαθιδρυθούν θεσμοί.

Δεν υπάρχει μια αντίφαση στα λεγόμενά σας με δεδομένο ότι είχατε δεχτεί θέση συμβούλου στο υπουργείο επί ΠΑΣΟΚ; Βρέθηκα στο υπουργείο Γεωργίας όταν έφυγα από την Ενωση Νέων Αγροτών. Είχα γράψει τότε μια επιστολή στον Κώστα Σημίτη και με φώναξαν χωρίς κανένα κομματικό κριτήριο. Συγκρούστηκα με όλο το μηχανισμό στο διάστημα που ήμουν εκεί. Αρα η καλή μου πρόθεση δεν νομίζω ότι πρέπει να εκληφθεί ως αντίφαση.

Τελικά, οι αγρότες έχουν δίκιο που είναι στους δρόμους; Εχουν δίκιο. Η αλλαγή θα έρθει συλλογικά, με συναίνεση και καλό σχεδιασμό. Οταν κάποιος τους πει την αλήθεια: «Παιδιά, κλέβαμε, αλλά αυτό δεν μπορεί να συνεχιστεί και κάποιος πρέπει να βάλει τάξη στο σύστημα, να το ελέγχει και να δημιουργήσει ένα στρατηγικό σχέδιο». •

info: Το βιβλίο του «Γόνιμη χώρα - Αγονη Πολιτική» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παπασωτηρίου.